

ARHEOLOŠKI MUZEJ OSIJEK

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

- Arheološki muzej Osijek otkupio je od Karla Kotala iz Osijeka sljedeće arheološke predmete, koji su nađeni prilikom obrade zemlje na lokalitetu Veliki Varad u Erdutu:
 - brončanu ogrlicu sa krajevima u obliku ptičjih glava i osam privjesaka sa po dvije pločice od brončanog lima,
 - poklopac sa ušicom, keramika,
 - ulomak keramike sa ukrasom.

1.2. Terensko istraživanje

Najbrojnija građa koja se nalazi u Arheološkom muzeju Osijek prikupljena je na arheološkim iskopavanjima. U 2009. godini obavljeno je sljedeće:

Arheološki nadzor:

- arheološki nadzor - Štrosmajerova ulica u Osijeku – biciklistička staza
- arheološki nadzor - Dom tehnike u Osijeku
- arheološki nadzor - GPP Divaltova ulica
- arheološki nadzor Batina - vodovod
- arheološki nadzor Zmajevac – ljekarna
- arheološki nadzor na lokaciji Benetton
- arheološki nadzor - Travna ulica
- arheološki nadzor na Trgu bana J. Jelačića, k. č. br. 7722/2, Osijek
- arheološki nadzor u Vukovarskoj ulici 128, Osijek
- arheološki nadzor u Kopačevu

Arheološka istraživanja:

- obilazak arheoloških lokaliteta - Duboševica
- zaštitna arheološka istraživanja u Kneževim Vinogradima

- zaštitno arheološko iskopavanje na lokaciji Studentski dom u Đakovu
- zaštitno arheološko iskopavanje na lokaciji Divaltova 120
- zaštitno arheološko iskopavanje Grabrovac – Ciglana

Terenski pregled:

- terenski pregled područja u zaleđu Zmajevca pod okriljem projekta Arheološka baština Baranje
- terenski pregled Baranje
- terenski pregled Grabrovac – Ciglana

Rekognosciranje:

- rekognosciranje u općini Draž
- rekognosciranje, limes – Baranja

Limes:

- Uzimanje geografskih koordinata limitskih lokaliteta GPS-uređajem za potrebe potencijalnog uvrštenja hrvatskoga dijela limesa na UNESCOV popis svjetske baštine i fotografiranje sadašnjeg stanja limitskih lokaliteta duž dunavskog limesa.

1.7. Ostalo

Izrada "limes arhive"

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Mjerenje i praćenje temperature i relativne vlažnosti zraka u prostorijama Arheološkog muzeja Osijek.

2.3. Restauracija

- U preparatorskoj radionici Arheološkog muzeja Osijek očišćeno je i obrađeno ukupno 187 keramičkih predmeta sa sljedećih lokaliteta: Štrosmajerovac, Đakovo (6); Krnjice-Jelanje, Donji Andrijevi (4); Kuševac-Topolina, Đakovo (12); Studentski dom, Đakovo (5); Osijek, slučajni nalaz (1); Erdut (1); Našice-Klara (3); Ilok, Dvorac (2); Dalj-Pustarice (1); Vinkovci (1); Osijek, Zeleno polje (1); Subotički Lug (1); Sarvaš-Gradac (1); Kaznica-Rutak, Đakovo (3); Batina-Zmajevac, Baranja (16); Batina-Gradac, Baranja (14); Batina-Sredno, Baranja (3); Divalentova 120, Osijek (80); Dragojlov brijeg (2); Kamenac-Jug, Osijek (1); Baranja (29).
Predmeti su obrađeni za sljedeće odjele:
- Prapovijesni odjel: 73 keramička predmeta
- Srednjovjekovni odjel: 55 keramička predmeta
- Antikni odjel: 59 keramičkih predmeta.
- U restauratorsku radionicu Arheološkog muzeja u Zagrebu predani su na restauraciju brončana ogrlica i osam privjesaka sa po dvije pločice od brončanog lima, inv. broj AMO-818.
- Za potrebe izrade Ponude za restauraciju i konzervaciju predmeta od stakla s arheološkog lokaliteta Divalentova ulica 120 u Osijeku, Arheološki muzej Osijek ustupio je Tini Lelekoviću s Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu ukupno 10 predmeta: PN 51, PN 191, PN 4, PN 198, PN 19, PN 91, PN 36, PN 165, PN 193, PN 74.

2.4. Ostalo

Arheološki muzej Osijek predao je u ožujku Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu, arheološke predmete za izložbu *Slavonija, Baranja i Srijem*.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U računalni katalog (M++) uneseno je ukupno 722 predmeta (posebni nalazi), s lokaliteta Kaznica-Rutak, Krnjice-Jelanje i Štrosmajerovac.

3.3. Fototeka

- Prikupljane su arhivske fotografije limitskih lokaliteta za izradu "limes arhive"
- Obavljalo se dokumentarno fotografiranje događanja u muzeju i stanja muzejskog izložbenog prostora.

3.9. Ostalo

Popisana su, fotografirana i računalno obrađena 82 keramička predmeta s lokaliteta: Štrosmajerovac, Krnjice-Jelanje, Donji Andrijevc, Kuševac-Topolina, Studentski dom, Đakovo, Erdut, Našice-Klara, Ilok, Dvorac, Dalj-Pustarice, Vinkovci, Osijek, Zeleno Polje, Subotički Lug, Sarvaš-Gradac, Kaznica-Rutak, Batina-Zmajevac, Baranja, Batina-Gradac, Baranja, Batina-Sredno, Baranja, Divaltova 120, Osijek, Dragojlov brijeg, Kamenac-Jug, Osijek.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Kupljene su 64 knjige, ostatak su donacije

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Rad u programu K++ (katalogiziranje bibliotečnih jedinica) – završno s brojem 340 (ukupno 340 novih zapisa)
- Trijaža, tehnička obrada građe za ukupno 340 jedinica

4.3. Zaštita knjižnične građe

Obavljeno je arhiviranje plakata, sitnog tiska i hemeroteke.

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Po potrebi se vrši pretraživanje/pronalaženje i pružanje odgovarajuće građe i informacija zaposlenicima Arheološkog muzeja Osijek
- Knjižnica Arheološkog muzeja Osijek radi za stranke svakim danom od 8-15 sati

4.5. Ostalo

- Popisana je sva pristigla literatura i smještena u knjižnicu
- Nabava stručne arheološke literature također se obavlja putem fotokopiranja i interneta

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

U ožujku 2009. otvoren je dio stalnog postava Arheološkog muzeja Osijek, *Seoba naroda i srednji vijek*, smješten u sjevernom dijelu I. kata Glavne straže, u tri prostorije i hodniku površine 180 m².

Građu za stalni postav *Seoba naroda i srednji vijek* potječe iz sljedećih muzeja: Muzej Slavonije Osijek, Gradski muzej Vinkovci, Gradski muzej Požega, Gradski muzej Virovitica, Gradski muzej Slatina, Hrvatski povijesni muzej, Arheološki muzej u Zagrebu, Gradski muzej Nova Gradiška, Muzej Đakovštine, Gradski muzej Ilok, Institut za arheologiju iz Zagreba, Filozofski fakultet u Zagrebu - Odsjek za arheologiju, te su zaključeni ugovori o dugoročnoj ili kratkoročnoj posudbi građe za izlaganje u Arheološkom muzeju Osijek.

Postav se sastoji od 151 kataloške jedinice, do kojih je dio u vlasništvu Arheološkog muzeja Osijek, a dio je na duži rok posuđen iz drugih hrvatskih muzeja.

U svakoj prostoriji nalazi se opća legenda s povijesnim podacima, karta nalazišta, vitrine s nalazima i numizmatikom.

Poseban prostor odvojen je za romaničko i gotičko sakralno graditeljstvo.

Važno mjesto zauzimaju i poznate Rudinske glave s nalazišta u Rudinama, ostaci benediktinskog samostana sv. Mihovila u zapadnom dijelu Požeške kotline.

Stalni postav obuhvaća razdoblje do 5. do 16. st.

Idejnu koncepciju postava potpisuju Zvonko Bojčić i Mladen Radić. Tekstove su pisali Željko Tomičić, Stanko Andrić, Mladen Radić, Ratko Ivanušec (sakralna arhitektura), Hermine Göricke Lukić (numizmatika) i Zvonko Bojčić.

Izrada *Idejnog arhitektonskog i likovnog rješenja postava* povjerena je arhitektu Branku Siladinu. Likovnu stranu postava i dizajn potpisuje Mit dizajn studio iz Osijeka, odnosno dizajnerica Mirta Kapetanović.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Obrada rimskih svjetiljki iz Divalentove 120 (Osijek) za potrebe stručnog rada
- Obrada arheoloških nalaza s iskopavanja u Batini

6.4. Ekspertize

- Izrađena je studija utjecaja na okoliš za SUO KIKA
- Obavljena je procjena ukupno 100 arheoloških predmeta i numizmata za sud u Belom Manastiru

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Sudjelovanje na međunarodnoj studentskoj konferenciji
- Sudjelovanje na znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog Arheološkog društva na Visu

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

U izradi je članak za Priloge Instituta za arheologiju u Zagrebu

6.8. Stručno usavršavanje

- Stručno putovanje u Slatinu na otvorenje zgrade Muzeja i izložbe
- Stručno putovanje u Zagreb na otvorenje izložbe *Slavonija, Baranja i Srijem*
- Stručno putovanje u Slavonski Brod na promociju knjige i kataloga

- Polaganje stručnog ispita u Zagrebu, MDC (A. Kovačević, I. Vukmanić i D. Dujmić) - stručno usavršavanje u radionici Hrvatskoga restauratorskoga zavoda u Zagrebu (16.03.2009. – 21.03.2009., Anđelko Kovačević)
- I. susreti Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva u organizaciji Sekcije restauratora i preparatora Hrvatskog muzejskog društva i Arheološkoga muzeja u Zagrebu (Arheološki muzej u Zagrebu, Zagreb, 11.5.2009., Anđelko Kovačević)
- IV. Muzejska olimpijada istočne Hrvatske (Gradski muzej Vinkovci, Vinkovci, 15.5.2009.)
- Seminar Muzeji – MDC – kustosi (MDC, Zagreb, 17.6.2009.)
- Skupština Muzejske udruge istočne Hrvatske (Gradski muzej u Požegi, Požega, 19.6.2009.)
- Stručno putovanje u Njemačku i Belgiju: posjet sajmu Exponatec u Kölnu; razgledavanje kulturnih znamenitosti Kölna i Aachena; posjet kulturnim znamenitostima Antwerpena, Ghenta i Bruxellesa; razgledavanje kulturnih znamenitosti Bruxellesa i Trieri te Trieri i Heidelberga.
- Posjet sajmu Interliber u Zagreb

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Koordinacija programskog sustava M++
- Pisanje podataka o muzeju za Internet portal

6.13. Ostalo

Pisanje tekstova za web-stranicu o Dunavskom limesu u Hrvatskoj (I. Vukmanić)

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje

- Obveze (seminar) na poslijediplomskom doktorskom studiju arheologije (I. Vukmanić)

- Konzultacije na poslijediplomskom doktorskom studiju arheologije (I. Vukmanić)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Hermanov Vinograd – arheološko nalazište mlađeg kamenog doba u Osijeku, Arheološki muzej Osijek, od 1.12.2008.

Autorica izložbe i kataloga: dr. sc. Jasna Šimić

Urednik kataloga: Zvonko Bojčić

Dizajn izložbe: MIT dizajn studio

Fotografije: Vedran Marjanović, Arhiv Muzeja Slavonije

Vrsta izložbe: arheološka

Opseg: 138 predmeta

Tema: rezultati stogodišnjih istraživanja na najznačajnijem neolitičkom lokalitetu u Osijeku.

Prikazan je izbor predmeta koji oslikavaju život u ovom naselju prije 6000 godina.

Gostujuće izložbe:

- *Fra Lujo Marun - dosanjani san vizionara*

Gostujuća izložba Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika iz Splita

Mjesto održavanja: Arheološki muzej Osijek

Autor izložbe: Mate Zekan

Izložba je posvećena fra Luji Marunu, utemeljitelju hrvatske nacionalne arheologije i jednoj od najutjecajnijih ličnosti u kulturi 19. st. Izložene su fotografije fra Maruna te jezgro najznačajnijih spomenika hrvatske arhivske baštine. Izložba donosi i brojnu luksuznu opremu koja dokazuje visoku civilizacijsku razinu hrvatskog naroda u 8. i 9. st.

U svom dugogodišnjem radu fra Lujo je istražio desetak starokršćanskih i više od trideset srednjovjekovnih crkava... Prikupio je gotovo dvije i pol tisuće kamenih spomenika i više od tri tisuće sitnih predmeta iz srednjeg vijeka. Obogatio je muzejski fondus s više od 600 predmeta iz prehistorijskog doba te s oko 1300 rimskih kamenih spomenika. Bio je vulkanski duh hrvatske povijesti i njezine najvažnije odrednice - arheološke baštine, neospornog materijalnog dokaza o identitetu, samobitnosti i opstojnosti hrvatskog naroda na ovom prostoru.

- Pećina Laganiši - mjesto života i smrti

Gostujuća izložba Arheološkog muzeja Istre, Pula

Autor izložbe: Darko Komšo

Postav izložbe: Darko Komšo, Andrea Sardoz, Đeni Gobić-Bravar

Autori tekstova: Darko Komšo, Kristina Mihovilić, Luka Bekić, Petra Rajić Šikanjić

Fotografije: Darko Komšo, Sebastijan Labinjan, Damir Matošević

Crteži: Arheološki muzej Istre i Gradska radionica Pula

Vrsta izložbe: arheološka

Opis: Laganiši je špilja u blizini Oprtlja, kraj mjesta Laganiši. Zapravo je riječ o dvije špilje, sada odvojene zbog zatranog kanala među njima, a nekada možda i međusobno spojene.

Dok se u jednoj živjelo, druga je služila kao mjesto za pokop. Istraživanja je vodio viši kustos Arheološkog muzeja Istre, Darko Komšo u razdoblju 2004.-2007., ali istraživanja još nisu dovršena.

Najstariji dokazi boravka ljudi u špilji potječu iz neolitika, a ostatak nalaza datira iz bakrenog doba, brončanog doba i konačno iz doba antike. Između brončanog doba i antike izgleda da je špilja bila napuštena.

Iz bakrenog doba vrijedno je otkriće male jame u kojoj se palila vatra, vjerojatne preteće peke.

Iz razdoblja antike otkriveni su antički novčići. Izgleda da je glavna faza boravka u špilji u razdoblju između 5. i 6. st.

Iz razdoblja ljudskog boravka u Laganišima, otkriveni su dijelovi keramike, oruđa, ostataka hrane kojom su se prehranjivali davni stanovnici špilje, ukrasa...

U susjednoj špilji otkriveno je 12 tijela, od toga osmero djece mlađe do 5 godina života. Tijela su samo polegnuta u špilju, bez zakapanja, a od mjesta života odvajala ih je samo tanka stijena. Tijela su položena negdje u brončanom dobu.

- Fotoprezentacijska izložba *1000 dana AMO* za Noć muzeja, na izložbi *Ususret stalnom postavu - prapovijest*, te na organizaciji programa i koordinaciji s turističkim zajednicama povodom Dana muzeja.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

- *Vodič kroz stalni postav seoba naroda i srednji vijek*, 2009.

Nakladnik: Arheološki muzej Osijek

Za nakladnika: Zvonko Bojčić

Urednik: Zvonko Bojčić

Dizajn vodiča: MIZ dizajn studio, Osijek

Tisak: IBL d.o.o. Osijek

Naklada (hrvatsko izdanje): 1000 kom.

Realizaciju vodiča financiralo je Ministarstvo kulture i Arheološki muzej Osijek

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Stručna vodstva za učenike osnovnih i srednjih škola, studente – pojedinačna i grupna, te za grupe od najmanje 10 osoba, na hrvatskome i engleskom jeziku.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Press

Arheološki muzej Osijek redovito pismeno obavještava sve relevantne medije o važnim događanjima vezanima za redovitu djelatnost (HRT, Slavonska televizija, Osječka TV, Radio Osijek, Slavonski radio, Gradski radio, Radio plus, Vjesnik, Jutarnji list, Večernji list, Glas Slavonije, Novi radio, 24 sata, Nova TV – studio Osijek...)

12.4. Promocije i prezentacije

- Valentinovo u Arheološkom muzeju Osijek - večer poezije *Paleta noći*, pjesnici: Zal Kopp, Sandra Vulin i Vedran Rutnik
- Memorijal za Fabijana Šovagovića
- Večer poezije Enesa Kiševića
- Znanstveni skup HAZU
- Radionica za djecu *Ja sanjam* i koncert grupe Meritas i Jelene Radan u sklopu predstavljanja monografije Udruženja obrtnika
- Izložba u organizaciji Osječke pivovare *Pivo - napitak bogova i puka*

- Izložba fotografija Josipa Šerija, fotoreportera Glasa Slavonije
- Promocija fotomonografije *Kopački rit* Domagoja i Marina Topića

12.5. Koncerti i priredbe

- Koncerti glazbene škole "Franje Kuhača"
- Koncerti vokalnog ansambla "Brevis"
- Koncert za harfu Marije Mlinar
- Koncert u organizaciji udruge "Breza": "Japan u gostima"
- Koncert ansambla "Celomania"
- Koncert vokalnog ansambla "Viva"
- Koncert dječjeg zbora "Zumbići"
- Osječko ljeto kulture u organizaciji Grada Osijeka

12.6. Djelatnost klubova i udruga

- Obilježavanje svjetskog dana voda
- Obilježavanje međunarodnog dana volontera
- Godišnja skupština urologa
- Obilježavanje tjedna Kršćanske kulture

12.7. Ostalo

- Noć muzeja
- Međunarodni dan muzeja, 18.5.2009.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Ukupan broj posjetitelja: 2.007

U tom broju nisu stranke.

- 5.936 posjetitelja su gosti koncerata, priredbi, predstava, projekata, svečanosti, Noći muzeja i Međunarodnog dana muzeja.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- Izrada Izvještaja za Ministarstvo kulture Republike Hrvatske o hrvatskom dijelu dunavskog limesa za potrebe potencijalnog uvrštenja na UNESCOV popis svjetske baštine.
- Opremanje preparatorske radionice potrebnim priborom i opremom
- Sastanak u Zagrebu u vezi geofizičkih istraživanja u sklopu projekta *Arheološka baština Baranje*
- Tekst i koordinacija sa Galerijom likovnih umjetnosti u Osijeku i Muzejom Slavonije u Osijeku za zajedničku ulaznicu i vodič